23107 - SEGURETAT EN EL TREBALL I SALUT LABORAL I

TEMA 1.- SALUT I MALALTIA. DIVERSES APROXIMACIONS

1.1.- Les diferents concepcions de la salut. El model mèdic i el model de les CC.SS.

1.2.- Reparació, prevenció i promoció de la salut.

1.3.- Causalitat. La malaltia clàssica. Malalties infeccioses.

1.4.- Noves formes d'emmalaltir. La malaltia crònica. Conseqüències individuals i socials.

TEMA 2.- CONCEPTES BÀSICS SOBRE SEGURETAT I SALUT EN EL TREBALL

2.1.- El treball i la salut.

2.2.- Risc i factor de risc.

2.3.- La vella patologia del treball i la nova patologia del treball. Característiques.

2.4.- Etiologia. Durada. Àmbit d'incidència. Intensitat i víctimes. La importància del període de latència.

2.5.- Prevenció i promoció de la salut en el treball.

TEMA 3.- ACCIDENTS DE TREBALL I MALALTIES PROFESSIONALS.

3.1.- L'accident de treball. Definició legal. Definició preventiva.

3.2.- Classificació, notificació i registres. Índex. La investigació d'accidents i la inspecció de seguretat.

3.3.- Malalties laborals i malalties professionals. Definició legal i definició preventiva.

3.4.- La xarxa causal en la producció de malalties.

TEMA 4. EPIDEMIOLOGIA LABORAL

4.1.- Definició d'epidemiologia. Introducció al mètode científic.

4.2.- Mesures de freqüencia. Taxes. Incidència Acumulada. Prevalença. Taxa d'incidència.

4.3.- Estandarització de taxes. Esperança de vida. Esperança de vida sense incapacitat.

4.4.- Estudis en epidemiologia. Estudis transversals i longitudinals. Estudis de cohorts i estudis de casos i controls. Les mesures d'efecte: risc relatiu i risc atribuïble.

TEMA 5. DESIGUALTATS EN SALUT

5.1.- Diferències de mortaliltat i morbiditat en funció de l'estructura social.

5.2.- Desigualtats socials i salut. La salut subjectiva. Diferències en funció de la posició social.

5.3.- Estils de vida i salut.

5.4.- Diferències de salut en el món laboral. Sectors i activitats perilloses. La susceptibilitat individual.

TEMA 6. CONDICIONS DE TREBALL

6.1.- Les condicions de treball i la complexitat dels processos de pèrdua de la salut.

6.2.- La valoració de les condicions de treball: mesures objectives i mesures subjectives.

6.3.- Mètodes d'avaluació: LEST, ANACT, EWA, i altres.

6.4.- El rol dels actors socials en relació a les condicions de treball: Administració, Treballadors i Empresaris.

OBJECTIUS:

L'objectiu d'aquest programa és posar en contacte els alumnes de RR.LL. Amb els temes de salut laboral. La salut a l'àmbit del treball ha esdevingut un aspecte primordial a causa de les seves repercusions humanes i econòmiques. D'altra banda el fet que la patologia labora i els accidents de treball puguin ser evitats amb una correcta prevenció posa de relleu la importància d'una formació adequada en aquests temes.

En aquesta primera part de l'assignatura s'introduïran els conceptes de salut i malaltia i la seva formulació operativa en l'àmbit laboral, així com alguns mètodes i instruments d'investigació (Epidemiologia).

La Salut i la malaltia com a processos socialment condicionats han d'èsser estudiats en la realitat contextual de les poblacions, i per tant el coneixement d'aquesta susceptibilitat és bàsic per al Diplomat en Relacions Laborals.

AVALUACIÓ:

L'avaluació del curs es farà mitjançant un examen final. Hi poden haver treballs alternatius optatius.

Durant el curs es faran 4 lectures, presentades pels propis alumnes a classe, que seran obligatòries per a tots. Cada alumne haurà d'entregar una recensió crítica el dia de l'exposició de la lectura a classe.

BIBLIOGRAFIA:

BENAVIDES, F.G., RUÍZ FRUTOS, C., GARCÍA, A.M., *Salud laboral. conceptos y técnicas para la prevencion de riesgos laborales*. Barcelona, Masson, 1997.

BERNAL HERRER, J. *Formación General de Seguridad e Higiene del Trabajo*. *Aspectos teóricos, prácticos y legales de la salud laboral.* Madrid, Tecnos, 1996.

BESTRATEN, M. (Coord.) *Seguridad en el Trabajo*, Madrid, Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, 1990 (2ª ed.)

BILBAO, A. *El accidente de trabajo: entre lo negativo y lo irreformable*. Madrid, Siglo XXI, 1997.

BONASTRE, R., PALAU, X., SUBIRATS, J. *Manual de seguridad y salud en el trabajo. Nuevos conceptos*. Barcelona, Ariel, 1996.

CASTILLO, J.J.; PRIETO, C. *Las condiciones de Trabajo*, Madrid, C.I.S., 1990.

DE LA IGLESIA, A; SOLÉ, Mª D.; MARQUÉS, F.; PÉREZ, J. *Epidemiologia Laboral*, Madrid, Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, 1992.

FERNÁNDEZ DE PINEDO, I. (Coord.) *Condiciones de Trabajo y Salud*, Madrid, Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabjao, 1990 (2ª ed.).

GUASCH, J. (Coord.) *Higiene Industrial.* Madrid, Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, 1994.

LLEI DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS (Llei 31/1995, de 8 de novembre), BOE 269 de 10 de novembre de 1.995.

MARTI CASAS, O. *Introducció a la Medicina Social*, Barcelona, ICESB, 1995.

NOGAREDA, C (Coord.) *Psicosociologia del Trabajo*, Madrid, Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, 1995.

NOGAREDA, S. (Coord.) *Ergonomia*, Madrid, Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, 1995.

PARMEGGIANO, L. (ED.) *Enciclopedia de Salud y Seguridad en el Trabajo (3ª ed.)*, Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, 1989.

PRIETO, C. *Trabajadores y Condiciones de Trabajo*, Madrid, Hoac, 1994.

VICENS, J. *El valor de la salud. Una reflexión sociológica sobre la calidad de vida*, Madrid, Siglo XXI, 1995.